

ת"פ 10037/09 - מדינת ישראל נגד דינה אראל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 10037-09 מדינת ישראל נ' לוי

לפני כבוד השופט ד"ר שאול אבינור
הנאשימתה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אפרת רותם
פרקליטות מחוז תל-אביב (פלילי)

נגד
הנאשימתה: דינה אראל (לו)
ע"י ב"כ עו"ד נפתלי לוי

גמר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשمت שימשה בזמןנו כמורה לאנגלית בחטיבת בנים ברמת השרון (להלן - בית הספר). הנאשמת הורשעה, לאחר הליך שמייעט ראיות רב-היקף, בשתי עבירות של תקיפה סתם - לפי הוראות סעיף 379 לחוק העונשין, תש"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) - שאוות ביצעה כלפי שני תלמידים בבית הספר, התלמידה א. והתלמיד י... תלמידים אלה הינם ילדי שנת 1998 והוא בתקופה הרלווננטית קטינים בני 14 שנים בקירוב.

הנאשמת זוכתה משתי עבירות נוספות בהן היא הואשמה, שהן: עבירה איומיים, לפי הוראות סעיף 192 לחוק העונשין, ועבירה של טרדה מינית, לפי הוראות סעיף 3(א)(6) לחוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998 (להלן - החוק למניעת הטרדה מינית).

2. כתוב האישום שהוגש נגד הנאשמת אוחז שני אישומים:

האישום הראשון - "איירוע הסטירה", כהגדרתו בהכרעת הדין - שעיקר עובdotו כלהלן:

ביום 10.9.12 בשעות הבוקר, במהלך שיעור אנגלית בבית הספר, סטרה הנאשמת לא. תוך שאמרה לה: "אני צריכה לדבר איתך, את יודעת על מה" או מילים בעלות משמעות דומה.

בהמשך שוחחה הנאשמת עם א. ונזפה בה על כך שהוא "שטיינקרית" ושהיא סיפה לאנשים אחרים מוחץ לכוטלי בית הספר על איירועים, התנהגוויות, מקרים ואמרות של הנאשמת.

בנוספ', משומם שהנאשמת סקרה כי חלק מהתלמידים הינם מלשנים, היא אמרה לתלמידים בכיתה: "אתם הולכים לעבר גיהנום" או מילים שימושותם דומה. כמו כן כיוונה הנאשמת את אצבע ידה לעבר הכיתה, בمعنى תנועת אקדה, ואמרה להם "פיו פיו" כדי להפחידם או להקניהם.

עמוד 1

באישור זה הורשעה הנאשמת, במסגרת הכרעת הדין, בעבירה של תקיפה סתם בגין הסטירה לא.. הנאשمت זוכתה מהעבירה של איום - בגין העובדות הנטענות בפסקה האחズונה הנ"ל - בשל ספק עובדתי בשאלת עיתון הנטען באישום חלק מאירוע הסטירה (ר' בפסקה 179 להכרעת הדין).

האישום שני - "הairouis um .", כהגדרתו בהכרעת הדין - שעירן עובdotio כללה:

במועד שאינו ידוע במדויק, בתקופת הלימודים שבין חודש ספטמבר 2011 לבין חודש אוקטובר 2012, הטרידה הנאשמת מינית את ., בעת שיצא מהכיתה לשירותים, בכר שאמורה לו: "אתה רוצה שאחזיק לך את הביצים" או מילים שימושיות דומות.

במועד שאינו ידוע במדויק, בתקופת הלימודים הנ"ל, תקפה הנאשמת את . בכר שהכתה בידו באמצעות סרגל או עט שאחזה בידה.

בהכרעת הדין נקבע כי העובדות הנ"ל הוכיחו ולפיכך הורשעה הנאשמת, באישום זה, בתקיפה סתם של ... יחד עם זאת, נתקבלה טענה ב"כ הנאשמת כי אין בעובדות הנ"ל כדי לגבות את יסודות העבירה לפי הוראות סעיף 3(א)(6) לחוק למניעת הטרדה מינית, שבה כאמור הוואשמה הנאשמת, ועל כן היא זוכתה מעבירה זו (ר' בפסקאות 184-187 להכרעת הדין).

3. בהכרעת הדין נפרשה ירעה רחבה של האירועים מושא כתוב האישום. המעניין עיין אףו שם, אין צורך לחזור על הדברים כאן. יחד עם זאת ראוי לציין, לצרכי גזר הדין, שלוש מהקביעות שהכרעת הדין; כללה:

ראשית, התנהלות הנאשמת בנסיבות הימה חריגה וויצאת דופן, כלל הפרות חוזרות ונשנות של הכללים המקובלים בבית הספר ואף גישה לתוכנים מיניים בשיחות בכיתה. התנהלותה זו של הנאשמת נשאה חן בעין רבים מהתלמידים ואף זיכתה אותה באמון מיוחד ואהבה מצד חלוקם, אך פגעה בתלמידים אחרים (ר' בפסקאות 156-158 להכרעת הדין).

שנייה, הנאשמת הייתה רגישה במילויו של "הלשנות" והזהירה את תלמידיה, שוב ושוב, כי מה שנאמר ונעשה בנסיבות נשאה בנסיבות. הנאשמת אף הגיבה בחריפות רבה כלפי מי שהעוז להפר איסור זה, שהטיילה על "הלשנה" או "השטנקורות", גם שאון על תלמיד כל אישור שבדין לדבר עם אחרים אודות הקורה בשיעורים בבית הספר (שם).

שלישית, טענת הנאשמת כי יסודו של התיק אינו אלא בעילולו זדוניות שركמו נגדה א. ותלמידה נוספת - אשר לדבריה גיסו תלמידים נוספים כדי שימסרו עדויות שקר נגד הנאשמת - נדחתה. בהכרעת הדין נקבע, כי לטענה אין על מה לסתור ולמעשה היא מופרכת ממש (ר' בפסקה 162 ואילך להכרעת הדין).

ב. הריאות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

(1) הריאות מטעם המאשינה ועיקר טיעוני באת-כוחה:

4. כראיות לקביעת העונש הגיעו ב"כ המאשינה את גילוין הרשותיה הקודמות של הנאשמת (הוגש וסמן ע/1). כעולה מגילוין זה, לנאשנת הרשעה קודמת אחת - משנת 2005, המתיחסת למעשה משנת 2003 - בגין עבירת תקיפה סתם של בן זוג.

5. ב"כ המאשינה פתחה טיעונה בהדגשת החומרה הרבה בהתנהגותה של הנאשנת, אשר הולכה

למעשה מעלה בתפקידה כמורה בישראל. בעוד שתפקידם של המורים הינו, בין השאר, לשומר על שלומם הפיסי והנפשי של התלמידים המצויים באחריותם, הנאשمت דנה ניצלה לרעה את תמיונות תלמידיה ואף הטילה עליהם מורה ופחד, באופן שני בא לידי ביטוי בהפעלת אלימות כלפי שניים מהתלמידים.

בקשר זה הפנתה ב"כ המאשימה לקביעות בהכרעת הדין אודות התנהלותה החירגנית של הנאשמת בគיתה, תוך הפרות חוזרות ונשנות של הכללים המקובלים בבית הספר ואף גישה לתוכנים מייניים והתבטאות משפילות.

6. באשר למתחם העונש ההולם עטרה ב"כ המאשימה, בהגינותה, למתחם אחד בלבד, ואף הוסיף ציינה כי קיימת פסיקה לא מעט שבה מקרים דומים הסתיימו בענישה צופה פני עתיד. יחד עם זאת, באותו מקרים - שברובם הינם לפני תחילתו של תיקון 113 לחוק העונשין - דבר בנאים שעברם היה ללא רבב, אשר הוזו בעבודות נתלו אחריות על מעשיהם, בעוד שהנאשمت דנה הינה בעלת עבר פלילי ולא נטלה אחריות על מעשיה. הנאשמת אף ניהלה את הגנתה במשפט באופן אגרסיבי, והגמ' שזוהי זכותה לפי דין, היא אינה זכאית להתייחסות מוקלה.

בסופו של דבר, ובהתחשב בעריכים החברתיים שנפגו כחטא מעשי הנאשمت, עטרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם שבין ענישה צופה פני עתיד לבין שמונה חודשי מאסר בפועל.

7. באשר לגזרת עונשה של הנאשمت בטור מתחם העונש ההולם עטרה ב"כ המאשימה לענישה בחלוקת העליון של המתחם. בקשר זה שבה ב"כ המאשימה ציינה את עבירה הפלילית של הנאשمت - בגין אותה עבירה שבה היא גם הורשעה בהכרעת הדין - ואת דרך ניהול הגנתה של הנאשמת, אשר ניסתה להטיל רף בתלמידיה שבו קティים במועד מתן עדויותיהם. עוד הדגישה ב"כ הנאשמת את העובדה שמדובר בנאשמת שהורשעה בשני מקרים שונים של אלימות. לבסוף, הגמ' שב"כ המאשימה ערה בזמן הנזכר שחלף מאז ביצוע העבירות, לדידה אין לזקוף זאת לחובת המאשימה.

8. ב"כ המאשימה עטרה אפוא להשתתף העונשים הבאים על הנאשمت: מאסר בפועל לתקופה של שישה חודשים, שניתן יהיה לרצותו בדרך של עבודות שירות; מאסר מותנה; קנס כספי ופיזיים לשני המתלוננים.

(2) הריאות מטעם הנאשמת ועיקר טיעוני בא-כוכה:

9. ב"כ הנאשמת הגיש, כראיות לקביעת העונש, אסופה מכתביו תודה והערכתה, אותם קיבלה הנאשمت מהורים ותלמידים במהלך השנים הארכות בהן היא עבדה כמורה (האוסף הוגש וסומנה ס/1).

10. ב"כ הנאשמת הרחיב בסיקירת פסיקה שנייתה בעבירה של תקיפה סתם, והדגיש כי המקרים שבהם הורשעו נאים בעבירה זו בלבד - ללא עבירות נלוות - הינם נדירים יחסית, והענישה בהם הינה מוקלה עד מאד. במקרים מסוימים ההורשעה אף בוטלה והענישה שנגזרה נגזרה ללא הרשותה. לשיטת ב"כ הנאשמת, ענינה של הנאשמת מצוי ברף התחתון ביותר של מקרים אלה - בפרט כאשר למתלוננים לא נגרם כל נזק - ועל כן ראוי להימנע מההורשעתה. ב"כ הנאשמת הוסיף וטען, בהקשר זה, כי קשה לקרוא לעבירה של הנאשמת בשם " עבר פלילי", שכן המעשה מושא הרשותה הקודמת הינו ישן מאד, והתקיפה שבגינה ההורשעה התבטאה בכך שהיא נעל על בעלה-לשעבר, לפי טענתה משום שהוא דחף אותה במדרגות.

.11. ב"כ הנאשמת הדגיש כי הנאשמת שימשה כמורה כ-17 שנים, ללא כל תלונה קודמת בעניין ממשמעתי, קל וחומר פלילי. בהקשר זה הפנה ב"כ הנאשמת גם לעדויות מנהלת בית הספר ויעצת השכבה, שנשמעו במסגרת הראיות, אשר אישרו כי הנאשمت הייתה מורה מצטיינת בתחוםה.

ב"כ הנאשמת הוסיף וטען כי הנאשمة הקדישה עצמה לסייע לילדים בעלי הפרעות קשב ורכיב, והצלחה להכין אותם כראוי לבחינות הבגרות באנגלית ואף לעברן בהצלחה. הלכה למעשה, הלימוד היה והינו כל חייה של הנאשمة, ועל כן הרשותה בדיון עלולה לפגוע בה פגיעה קשה.

.12. עוד הרחיב ב"כ הנאשمة בתיאור נסיבותה האישיות הקשות של הנאשمة, שהיא אם חד הורית, המגדלת לצד בן 17 הסמור על שולחנה. הנאשمة מתקיימת ממשкорת לא גבואה, מתגוררת בשכירות וחיה במצטצום. בנוסף, לניהול ההליך היו השלכות שליליות רבות הן על הנאשمة, שהושעתה מעובדתה, והן על בנה, שהוא בעת האירועים בן 13 ולמד באותו בית ספר.

ב"כ הנאשמת עתר אפוא להשתתת ענישה ברף התחתון ביותר האפשרי, כאמור ללא הרשעה. לאור מצבאה הכלכלי של הנאשمة ביקש ב"כ הנאשمة גם להימנע מהטליל עליה עיצומים כספיים.

(3)

דברה האחרון של הנאשمة לעונש:

.13. הנאשמת, בדברה האחרון לעונש, אמרה:
...אני לוקחת אחריות על כל דבר שעשית. אני מצטערת שהדברים הגיבו לאן שהגיעו. ברור שלא התכוונתי לפגוע באף אחד. אף פעם. ואם קרה אני אכן מצטערת... העיסוק בהוראה במשך כל השנים כולל הלמידה שלי היא חלק מאוד נכבד מהוותי ואני מאוד רוצה גם להמשיך עם זה בעtid... הסבל שהבן שלי ואני עברנו במשך 4.5 שנים ועודין עוברים הוא די והותר (ר' בפרוטוקול, עמ' 195 שורה 7 ואילך. ההדגשות הוספו).

ג.

סוגיית הרשעה:

.14. דין הוא, כי משהוכחו בבית המשפט עובדות המגבשות עבירה פלילתית על בית המשפט להרשיע את הנאשם בעבירה המדוברת. האפשרות לנ��וט בדרך של הימנע מהרשעה וענישה ללא הרשעה היא בבחינת חריג שיש לעשות בו שימוש במסורת, במקרים מיוחדים ווצאי דופן בלבד.

.15. על פני הדברים, מקרה בו מורה תוקפת פיסית תלמיד, קל וחומר תלמידים, אינם מקרה המתאים לענישה ללא הרשעה. אך לאחרונה עמד על כך בהרבה בית המשפט המחויז בחיפה, שבתו כבית-משפט לערעוורים פליליים, בעפ"ג 16-12-59168 נסrah נ' מדינת ישראל (22.1.17), בו מדובר בענינה של מורה שסטרה לתלמיד (להלן - עניין נסrah). כפי שצין בפסק הדין דשם, חומרה יתרה טמונה במקרה בו מורה - האמונה על שמירת שלומם וביטחונם של תלמידיה ואמורה לשמש להם דוגמה ומופת - כושלת בתפקידה ותוקפת תלמיד בכיתה. זאת ועוד: במקרה כזה המורה פוגעת דוקא באוטם ערכיהם חברתיים, שהיא האמונה על שמירתם.

.16. בית המשפט בעניין נסrah דחה אפוא את המלצה השירות המבחן להימנע מהרשעת המערערת דשם, וקבע כלהלן:

עם התנהגות אלימה זו החורגת מערכי היסוד - אל לו לבית המשפט להשלים, עם כל ההבנה

לנסיבותיה האישיות של המערעת והיות האירוע בודד בחיה הנורמטיביים, על בית המשפט להעביר במקרה זה מסר ברור וחד משמעי לפיו איש חינוך הנוקט באליםות כלפי תלמידו יורשע בדיון.

17. עוד יש לציין, כי בעניין **נסרה** עמד בית המשפט גם על כך שהרשעה בפלילים אינה מסכלה בהכרח המשך העסקה כמורה, שכן הדבר מסור לשיקול דעתם של הגורמים המוסמכים לכך. הגם שברור, כי הרשעה של מורה בעבירות אלימים כלפי תלמיד תהווה גורם כבד משקל בבחינת אפשרות המשך העסוקתה במערכת החינוך, עדין אין מדובר בגין בלבד בלבד. מכאן, שגם הטענה בדבר פיטורי מידים של מורה בעקבות הרשעה בדיון אינה טעונה מבוססת דיה; וממילא אין בה כדי להצדיק הימנעות מהרשעה.
18. במקרה דנא, תוכאות הסטירה היו חמורות-פחות מזו שבעניין **נסרה**, בו נגרמה לתלמיד חבלה באזנו כתולדה מהסתירה. יחד עם זאת, במקרה דנא מדובר בשני אירועים, כך שלא ניתן לדבר על כישלון בודד של הנואשת, להבדיל מעניין **נסרה**. בנוסף, לנואשת דכאן הרשעה קודמת בעבר דומה. הנה כי כן, אין כל אפשרות לנוקט במקרה דנא בדרך של עונשה ללא הרשעה; וכן אני קובע.

ד. קביעת מתחם העונש ההולם:

19. בעת גירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לכל "אירוע" שבגינו הורשע הנואשם, ולאחר מכן לגזר את עונשו של הנואשם בתוך מתחם העונש ההולם; והכל כאמור בהוראות סעיף 40ג יחד עם סעיף 40ג לחוק העונשיין.
- כתב האישום שלפניו אוחז, כאמור, שני אישומים, העוסקים בשני מקרים נפרדים כלפי שני קורבנות שונים. יחד עם זאת, ב"כ המआשימה לא עתרה, בהגינותה, לקביעעה כי מדובר בשני "אירועים" - כמשמעות המונח "אירוע" בהוראות סעיף 40ג לחוק העונשיין - ובהתחרב מכלול נסיבות העניין אין מוצא טעם מבורר לסתות לכף חומרה מעמדתה זו.
20. באשר למתחם העונש ההולם לאירוע אחד זה, הוראות חוק העונשיין מוחחות כי קביעתו תיעשה תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות העונשה הנרגזה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. באשר לעבירות אלימים חזירה הפסיכיקה וקבעה כי מדובר בעבירות חמורות, שביצוען פוגע בערכיהם חברתיים חשובים ובهم ההגנה על בטחונו ועל שלמות גופו ונפשו של האדם. חומרה מיוחדת קיימת בהקשר זה, וכי שכך אזכור לעיל, כאשר מדובר בעבירות אלימים המבוצעת על-ידי מורה כלפי תלמיד הcpfuf למרותו.
21. יחד עם זאת, בקביעת מתחם העונש ההולם ישנה משמעות מהותית לנזק שהוא צפוי להיגרם ושנגרם בפועל מביצוע העבירה, וזאת בהתאם לאמור בהוראות סעיפים 40ט(א)(3) ו-(4) לחוק העונשיין. והנה, במקרה דנא, עשוי האליםות שבביצועם הורשעה הנואשת היו ברף הנמוך של העבירה של תקיפה סתם, שמצידה אף היא מציה ברף הנמוך של עבירות התקיפה. זאת, מושם שימושים אלה לא היו צפויים לגורם נזק פיסי למתלווננים ובפועל גם לא גרמו נזק כזה.
- בנוסף, הגם שמדובר בעניינו בשני מקרים ולא במקרה בודד אחד בלבד, גם לא מדובר בריבוי עבירות או ברצף של מקרים, חוזרים ונשנים, כפי דוגמה פסיקתית אליה הפנתה ב"כ המआשימה.

לפיכך - בהתחשב בכל האמור לעיל, כמו גם בנסיבות הענישה הנוהga לרבות כהשתקפותה בעניין נסrah, בו הושת עונש של מסר מותנה וכן שירות ל佗עלת הציבור - אני קובע כי מתחם העונש ההולם, במקורה דנא, הינו בין עונשה צופה פנוי עתיד לבין עונש של 6 חודשים מסר בפועל, שנייתן לרצותם בדרך של עבודות שירות.

ג'ירת עונשה של הנואשת בתוך מתחם העונש ההולם: ה.

לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזר את עונשו של הנואש בתוך מתחם זה, בהתאם להוראות סעיף 40*א* וסעיף 40*יב* לחוק העונשין. באשר לנואשת דנא, השיקולים הרלוונטיים לג'ירת עונשה הינם ככליל:

עבירה הפולוי של הנואשת -

לנאשת הרשעה קודמת אחת, בעבירות תקיפה סתם של בן זוג. הרשעה זו מהויה, כאמור, את אחד השיקולים לקביעה כי אין אפשרות, במקרה זה, להסתפק בעונשה ללא הרשעה. יחד עם זאת, כיוון שמדובר בהרשעה בגין עבירה משנת 2003 - הרשעה שהתיישנה, הגם שטרם נמחקה - אין מקום ליחס להרשעה זו משקל רב לחובת הנואשת במישור ג'ירת העונש.

הפגיעה של העונש בנואשת ובמשפטתה -

הנאשת הינה אם חד הורית, המגדלת ומפרנסת גם את בנה, שכיהם הינו כבן 17 שנים. הטלת עונש של מסר בפועל על הנואשת, ولو לריצוי בדרך של עבודות שירות, תפגע אפוא גם בנואשת וגם בבנה.

הודאה ונטילת אחריות -

הנאשת כפירה בעבודות כתוב האישום וניהלה משפט רב היקף תוך הגנה אגרסיבית. במקרים אלה, לכוארה אין הנואשת זכאית להקללה ולהתחשבות הנtinyנים למי שמודה באשמה.

יחד עם זאת, ניתן בהחלטת לראות בדברה האחרון של הנואשת לעונש ממשום קבלת הדין (ר' בפסקה 13 דלעיל). אמנם, "קבלת הדין" - דהיינו הכרה באשמה רק לאחר שניתנה הכרעת דין מרשותה - אינה שköלה להודאה בטרם מתן הכרעת דין. ברם, חלק מהניסיונות המצדיקים הקללה בעונשה בשל הודהה תקפים, הגם שבמידה פחותה, אף במקרה של קבלת הדין לאחר הרשעה. לפיכך, יש לראות בדבריה הנ"ל של הנואשת ממשום נימוק מסוים לקולת עונשה.

נתוניה האישיים של הנואשת ונסיבות חייה -

הנאשת הינה ילידת שנת 1970, בת 47 שנה כיום. כאמור, הנואשת הינה אם חד הורית לבן, שהינו כבן 17 שנים. למעט הרשותה הקודמת - בגין מעשה שנעשה על רקע סכסוך גירושין - נראה כי הנואשת ניהלה כל חייה אורח חיים נורטטיבי. בנוסף, על פי טיעון ב"כ הנואשת, מצבה הכלכלי של הנואשת קשה והיא מתקיימת בדוחק ובצמצום רב.

חולוף הזמן מעת ביצוע העבירה -

מעת ביצוע העבירות חלפו למעלה מארבע שנים. מדובר בתקופה ממושכת. יחד עם זאת, חלק ניכר מההתמכחות ההליכים - הן לפני הגשת כתוב האישום והן לאחריו - נבע מהתנהלותה של הנואשת עצמה ועל כן אין לזקוף את התמכחות ההליכים לזכותה.

העולה משקלול כל הנסיבות והשיקולים דלעיל הוא כי ניתן, במקרה זה, להסתפק בענישה ברף התחthon של מתחם העונש ההולם; וכך אני קובע.

בנוספ, בנסיבות העניין אין מוצא מקום להטלת עיצומים כספיים, לרבות פיזיים, בשל הנסיבות השיקולים הבאים:

ראשית, טיעון ב"כ הנאשمت באשר למצוות הכלכלי הקשה של הנאשמת לא נסתר, ויש להתחשב במצב זה.

שנייה, עצם העמדתה לדין של הנאשمت, שגרר את השיעיטה, היה בבירור בעל השלכות כלכליות שליליות מבחיננה.

שלישית, למתרוגנים לא נגרם נזק פיסי כתולדה ממעשיה הנאשמת.

. **סוף דבר:**

אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכך חומרה ולכך קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשمت עונש של מאסר על תנאי, למשך 4 חודשים, אותו לא תישא הנאשمة אלא אם כן תעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה של אלימות כלפי הגוף.

זכות ערעור בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ז שבט תשע"ז, 23 פברואר 2017, במעמד הצדדים.